

۱ آبان ۹۳ - درس جبر

سوال ۵۶:

گزینه‌ی «۳»

در بین گزینه‌های داده شده فقط روش «استدلال استنتاجی» برای اثبات یک قضیه روش معتبری است.

(پیرواقتال - صفحه‌ی ۱۷)

سوال ۵۷:

گزینه‌ی «۳»

استدلال استقرایی روش نتیجه‌گیری کلی بر مبنای مجموعه‌ی محدودی از مشاهدات است و در بین گزینه‌ها تنها گزینه‌ی «۳» بر مبنای استدلال استقرایی است.

(پیرواقتال - صفحه‌ی ۶)

سوال ۵۸:

گزینه‌ی «۳»

$$P_5 = 11 < 2(5+1)$$

$$P_6 = 13 < 2(6+1)$$

$$P_7 = 17 > 2(7+1)$$

بنابراین نامساوی به‌ازای $n \geq 7$ برقرار است.

(پیرواقتال - صفحه‌ی ۱۴)

سوال ۵۹:

گزینه‌ی «۲»

$$n = 2 \Rightarrow 1 - \frac{1}{4} = \frac{2+1}{2 \times 2} \Rightarrow \frac{3}{4} = \frac{3}{4}$$

$$\text{فرض: } n = k \Rightarrow (1 - \frac{1}{4})(1 - \frac{1}{9}) \dots (1 - \frac{1}{k^2}) = \frac{k+1}{2k}$$

$$\text{حکم: } n = k+1 \Rightarrow (1 - \frac{1}{4})(1 - \frac{1}{9}) \dots (1 - \frac{1}{k^2})(1 - \frac{1}{(k+1)^2})$$

$$= \frac{k+2}{2(k+1)}$$

باید طرفین فرض را در $1 - \frac{1}{(k+1)^2}$ ضرب کنیم.

$$1 - \frac{1}{(k+1)^2} = \frac{k^2 + 2k}{k^2 + 2k + 1}$$

(پیرواقتال - صفحه‌های ۸ تا ۱۲)

سوال ۶۰:

گزینه‌ی «۴»

گزینه‌های دیگر مثال نقض دارند:

گزینه‌ی اول: عدد ۸ را نمی‌توان به‌صورت حاصل‌جمع اعداد طبیعی متوالی نوشت.

گزینه‌ی دوم: اگر ۶ نقطه روی محیط دایره انتخاب کنیم و به هم وصل کنیم، دایره به ۳۰ ناحیه تقسیم می‌شود.

$$\text{گزینه‌ی سوم: } x = 2 + \sqrt{2}, y = 2 - \sqrt{2} \Rightarrow x + y = 4$$

گزینه‌ی چهارم به‌ازای هر عدد طبیعی n برقرار است و مثال نقض ندارد. (تمرین ۶، صفحه‌ی ۱۵ کتاب درسی)

(پیرواقتال - صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

سوال ۶۱:

گزینه‌ی «۳»

با استفاده از اصل استقرای ریاضی، به‌سادگی می‌توان نشان داد که $4^{2n} - 1$ همواره بر ۵ بخش‌پذیر است. $n = 1$ مثال نقض برای سایر گزینه‌ها است.

(پیرواقتال - مشابه مثال ۴ - صفحه‌ی ۱۲)

سوال ۶۲:

گزینه‌ی «۲»

۲۰ عدد فرد متوالی را به‌صورت زیر می‌نویسیم:

$$(2k+1), (2k+3), \dots, (2k+39)$$

$$\underbrace{(2k+2k+\dots+2k)}_{20} + (1+3+\dots+39)$$

$$= 20 \times 2k + (20)^2 = 40 \cdot (k+10) = 40 \cdot k'$$

که همواره بر ۴۰ بخش‌پذیر است.

$$\text{نکته: } (n \in \mathbb{N}) \quad 1+3+\dots+(2n-1) = n^2$$

(پیرواقتال - صفحه‌های ۱۴ و ۱۹)

سوال ۶۳:

گزینه‌ی «۴»

با توجه به صورت سؤال داریم:

$$1^3 + 2^3 + \dots + n^3 = (1+2+\dots+n)^2$$

حاصل عبارت موردنظر به‌صورت زیر به‌دست می‌آید:

$$1^3 + 12^3 + 14^3 + \dots + 30^3 = 2^3 \times (5^3 + 6^3 + 7^3 + \dots + 15^3)$$

$$= 8 \times [(1^3 + 2^3 + \dots + 15^3) - (1^3 + 2^3 + 3^3 + 4^3)]$$

$$= 8 \times [(1+2+\dots+15)^2 - (1+2+3+4)^2]$$

$$= 8 \times \left[\left(\frac{15 \times 16}{2} \right)^2 - \left(\frac{4 \times 5}{2} \right)^2 \right]$$

$$= 8(120^2 - 10^2) = 8(14400 - 100) = 114400$$

(پیرواقتال - صفحه‌های ۸ تا ۱۰)

سوال ۶۴:

گزینه‌ی «۳»

$$\begin{aligned} & 2 \times 1^2 + 3 \times 2^2 + \dots + 11 \times 10^2 \\ &= (1+1) \times 1^2 + (2+1) \times 2^2 + \dots + (10+1) \times 10^2 \\ &= (1^2 + 2^2 + \dots + 10^2) + (1^3 + 2^3 + \dots + 10^3) \\ &= \frac{10 \times 11 \times 21}{6} + \left(\frac{10 \times 11}{2}\right)^2 \\ &= 5 \times 11 \times 7 + 55^2 = 55(55+7) = 3410 \end{aligned}$$

نکته: $(n \in \mathbb{N})$

$$1^2 + 2^2 + \dots + n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$$

$$1^3 + 2^3 + \dots + n^3 = \left(\frac{n(n+1)}{2}\right)^2$$

(پیروافتمال - صفحه‌های ۹ و ۱۴)

سوال ۶۵:

گزینه‌ی «۴»

در این سؤال، شخص قصد دارد از روش اثبات بازگشتی استفاده کند، اما باید بدانیم اثبات بازگشتی هنگامی درست است که تمامی مراحل رفت، بازگشت‌پذیر باشد. اما کاملاً مشخص است که از $8 = 8$ نمی‌توان $5 = 3$ را نتیجه گرفت یعنی از مرحله‌ی آخر نمی‌توانیم به مرحله‌ی ۲ برسیم.

(پیروافتمال - مشابه مثال ۱۲ - صفحه‌ی ۲۵)

سوال ۶۶:

گزینه‌ی «۳»

از درستی $P(3)$ درستی $P(2+3) = P(5)$ به دست می‌آید. حال از درستی $P(5)$ ، درستی $P(7)$ و از درستی $P(7)$ ، درستی $P(9)$ و ... به دست می‌آید. یعنی داریم:

$$P(3) \Rightarrow P(5) \Rightarrow P(7) \Rightarrow P(9) \Rightarrow \dots \Rightarrow P(2k+1)$$

پس حکم P به‌ازای اعداد مجموعه‌ی $A = \{2n+1 | n \in \mathbb{N}\}$ درست است.

(پیروافتمال - صفحه‌های ۸ تا ۱۲)

سوال ۶۷:

گزینه‌ی «۳»

به‌ازای $n=1$ و $n=3$ نامساوی برقرار نیست و به‌ازای $n=4$ داریم: $4! < 2^4$ که این نامساوی برقرار است و نیز به‌ازای تمامی $n \geq 4$ نیز برقرار است.

(پیروافتمال - صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

سوال ۶۸:

گزینه‌ی «۲»

از مثال نقض برای رد کردن حکم استفاده می‌کنیم:

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \neq 0$$

$$B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \neq 0$$

سوال ۶۹:

گزینه‌ی «۳»

$$f(1) = \frac{1}{2}, f(2) = \frac{2}{3}, f(3) = \frac{3}{4}, f(4) = \frac{4}{5}$$

با توجه به عبارت بالا، حدس این است که $f(n) = \frac{n}{n+1}$

توجه: این حدس باید اثبات شود (مثلاً از طریق استقراء)

(پیروافتمال - صفحه‌ی ۱۵)

سوال ۷۰:

گزینه‌ی «۴»

عدد $a = 1 - \sqrt{2}$ عددی گنگ است (گنگ = گنگ \pm گویا) همچنین داریم:

$$b = \frac{1}{\sqrt{2}-1} \times \frac{\sqrt{2}+1}{\sqrt{2}+1} = \frac{\sqrt{2}+1}{2-1} = \sqrt{2}+1$$

مجموع $a+b$ برابر ۲ است که عددی گویا است، ولی a و b هر دو اعدادی گنگ هستند.

(پیروافتمال - صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)